

Csillagászati események márciusban

Mely bolygókat láthatjuk?

Merkúr: A hónap során lényegében nem megfigyelhető. Az első napokban még lehet próbálkozni a keresésével, napkelte előtt a látóhatár közelében, de 10.-e után végleg elvész a Nap sugaraiban.

Vénusz: Fényesen ragyog az esti délnyugati égen. A hónap elején még több, mint kettő, a végén bő három órával nyugszik a Nap után.

Mars: Napnyugta után még kereshető a nyugati látóhatár közelében. Viszonylag halvány fénye miatt nem könnyű megtalálni, legfeljebb a lenyugvása előtt.

Jupiter: A Rák csillagképben hátrál, az éjszaka nagy részében látható, hajnalban nyugszik. Erős sárgás fénye miatt könnyű megtalálni, a legfényesebb égitest a környezetében.

Szaturnusz: Előretartó, majd 14-től hátráló mozgást végez a Skorpió csillagképben. Éjfél körül kel, az éjszaka második felében látható a délkeleti-déli égen. Sárgás, nyugodt fénye miatt könnyű azonosítani. A Skorpió törzsét alkotó csillagok felett hátrál, szép laza párost alkot a közeli vöröses Antaresselel.

Uránusz: A hónap elején még kereshető sötétedés után a Halak csillagképben, Kora este nyugszik. 15.-e után elvész az egyre közelebb látszó Nap fényében.

Neptunusz: A Nap közelsége miatt nem figyelhető meg.

Egyéb látnivalók

3-án hajnalban a Hold a Jupiter alatt látszik, de elég távol tőle.

3-án látunk rá idén legjobban a Szaturnusz gyűrűire. Ámbár az eltérés éves szinten nem nagy.

4-én este a Vénusz és az Uránusz szoros közelsége, látszó távolságuk bő 7 ívperc. A megfigyeléshez távcső szükséges, többek között a Vénusz erős fénye miatt.

5-én este van az év legkisebb látszó méretű teleholdja. A média persze biztosan nem kapja fel a *szuprahold* kifejezést... (Ezt most 'alkottam' meg, stípi-stopi...!)

9-én éjfél után a Hold a Spica felett látszik, öt holdátmérőnyire tőle.

11-én este a Mars és az Uránusz közel 16 ívpercre látszanak egymástól. A megfigyeléshez távcső szükséges az Uránusz halványsága miatt.

12-én hajnalban a Hold közeledik a Szaturnuszhoz, de legnagyobb közelségük nappal lesz.

20-án délelőtt részleges napfogyatkozás! Lásd lentebb.

20-án 23⁴⁵ -kor tavaszi napéjegyenlőség. Végre ismét a nappalok a hosszabbak, melegszik az idő, itt a tavasz!

21-én este a vékony holdsarló felett látszik a Mars bolygó, 8 holdátmérőnyire tőle.

22-én este a Hold sarlója a Vénusz bolygó alatt balra látszik, kellemes együttállást adva.

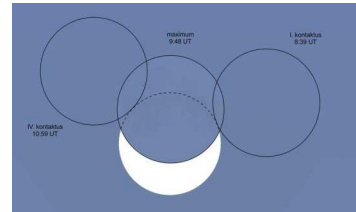
24-én este a Hold közelít a Bika csillagkép fejét alkotó csillaghalmazhoz (Hyades).
29-én vasárnap hajnalban áttérünk a nyári időszámításra. Egy órával kevesebb alvás...
30-án hajnalban a Hold a Jupiter alatt látszik, tőle eléggé távol.

Napfogyatkozás

Március 20-án délelőtt részleges napfogyatkozás látszik a Kárpát-medencéből - is. Budapesten 9 óra 39 perckor kezdődik a látványosság, ekkor harap bele a Nap korongjába a Hold fekete sziluettje. A legnagyobb fázis idején, 10 óra 50 perckor a napkorong több, mint 58%-a lesz takarásban, kismértékű fénycsökkenést okozva. A jelenségnek 12 óra 1 perckor van vége. Mivel napfogyatkozás utoljára 2011-ben látszott tőlünk, nagyon várjuk a látványosságot. Bővebb információ a honlapomon:

<http://saros139.hu/eclipse/TSE2015mar20.htm>

A Magyar Csillagászati Egyesület honlapját is érdemes figyelni, itt felsorolják, hol tartanak bemutatókat, ahol biztonsággal megfigyelhető a napfogyatkozás. <http://www.mcse.hu>

Holdsarlók

18-án hajnalban egy vékony holdsarló látható alacsonyan a keleti látóhatár felett.
19-én hajnalban egy 29 órás vékonyka holdsarló sejlik a látóhatár felett. Megtalálása látcsővel lehetséges, mivel rendkívül alacsonyan látszik.
21-én este a 32 órás új holdsarló kereshető a nyugati ég alján.
22-én este a kicsit vastagabb holdsarló már könnyű célpont, bárki észreveheti – mellest a Vénusz is a közelében látható!

A Hold fázisai

– első negyed:	27-én 8 ⁴³ -kor	földközelség:	19-én 20 ³¹ -kor
– telihold:	5-én 19 ⁰⁵ -kor		
– utolsó negyed:	13-án 18 ⁴⁸ -kor	földtávolban:	5-én 8 ¹⁶ -kor
– újhold:	20-án 10 ³⁶ -kor		

Sikeres megfigyelést és jó napfogyatkozás-vadászatot mindenkinek!

Kaposvári Zoltán

Forrás: MCSE Csillagászati évkönyv 2015. Lásd még a <http://evkonyv.mcse.hu/jelenseg> webcímet is, ahol a bolygók pillanatnyi égi helyzetét is megtudhatjuk. Az Évkönyv emellett sokkal több látnivalóról ad tájékoztatást, beszerzése erősen ajánlott!

Letölthető a honlapomról a <http://saros139.hu/havi/mar.htm> címről.